

Sygn. akt I CSK 44/19

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa T. B.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prezydentowi W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 15 czerwca 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 2.700,00 (dwa
tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej i drugiej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga

wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, nie publ.).

Skarżąca przedstawiony problem prawny ujęła w pytaniu: “Czy w sytuacji, gdy stwierdzono nieważność decyzji administracyjnej odmawiającej przyznania byłemu właścicielowi nieruchomości prawa własności czasowej na podstawie art. 7 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy, źródłem poniesionej przez niego (jego następców prawnych) szkody może być także wydana z naruszeniem prawa decyzja zezwalająca na sprzedaż lokali w budynku położonym na tej nieruchomości?”.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurystycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy go dotyczące nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Przedstawione w skardze wątpliwości nie stanowią istotnego zagadnienia prawnego.

Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że w przypadku stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej utrzymującej w mocy decyzję odmawiającą ustanowienia na rzecz byłego właściciela nieruchomości prawa użytkowania wieczystego na tej nieruchomości na podstawie przepisów dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279 ze zm.), źródłem poniesionej przez niego (następców prawnych) szkody nie jest decyzja wydana z naruszeniem prawa, zezwalająca na sprzedaż lokali w budynku położonym na tej nieruchomości (zob. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2018 r., III CZP 46/17, OSNC 2018, nr 7-8, poz. 65). Wyjaśnione zostało, że skutkiem decyzji zezwalających na sprzedaż lokali nie było wyrządzenie szkody zainteresowanym,

lecz jedynie ograniczenie możliwości jej naprawienia przez wyłączenie naprawienia tej szkody w drodze przywrócenia do stanu poprzedniego, tj. zwrócenia lokali w naturze. Decyzje te są obojętne dla dochodzenia naprawienia szkody w postaci odszkodowania pieniężnego, w miejsce żądania zwrotu lokali. Podkreślono, że stanowisko to wynika z przyjęcia, że to pierwotna decyzja, mająca podstawę w dekrete z 1945 r., spowodowała szkodę w postaci utraty własności budynku, w którym znajdowały się sprzedane później lokale mieszkalne. Sprzedaż tych lokali nie miała znaczenia dla dawnych właścicieli, gdyż oni nie tracili własności, która do nich w czasie dokonywania tych transakcji nie należała. Nawet przy aprobowaniu występowania wielocząłowego związku przyczynowego, do czego należy podchodzić z ostrożnością ze względu na łatwe ograniczanie badania związku przyczynowo-skutkowego wyłącznie do pierwszego etapu (*testu conductio sine qua non*), podczas gdy na podstawie art. 361 § 1 k.c. decydujący jest drugi etap, czyli test normalności następstw, walor prawny ma pierwotne i zasadnicze źródło szkody osób uprawnionych, a jest nim decyzja dekretowa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2018 r., I CSK 517/17, nie publ.).

W niniejszej sprawie przyjęto, że źródłem szkody jest wydanie niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej ustanowienia prawa własność czasowej i to niezgodna z prawem decyzja dekretowa powodowała już szkodę w postaci utraty prawa własności budynku; w konsekwencji sprzedaż lokalu nie miała znaczenia dla powstania szkody. Sąd przyjmując, że właściwym źródłem szkody mogła być tylko decyzja dekretowa, uznał roszczenie powódki za przedawnione.

Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).